

УДК 303.2,37.091.26

АСИСТЕНТСЬКА ПРАКТИКА МАГІСТРАНТІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 8.18010022 “ОСВІТНІ ВИМІРЮВАННЯ”

Лутченко Л.І.

Стаття висвітлює організаційні та змістові питання проведення виробничої практики магістрантів зі спеціальності 8.18010022 “Освітні вимірювання” у галузі знань 1801 “Специфічні категорії”.

Ключові слова: виробнича практика магістрантів, освітні вимірювання, тестування, проведення і аналіз заняття, оцінювання.

В статье раскрываются организационные и содержательные вопросы проведения производственной практики магистрантов по специальности 8.18010022 “Образовательные измерения” в области знаний 1801 “Специфические категории”.

Ключевые слова: производственная практика магистрантов, образовательные измерения, тестирование, проведение и анализ занятия, оценивание.

The article deals with organizational and content issues of practical training for Master’s Degree in Specialty 8.18010022 “Educational measurements” in the subject area 1801 Specific Categories.

Key words: practical training for Master’s Degree, educational measurements, testing, conducting and analyzing classes, assessment.

Асистентська практика магістрантів спеціальності 8.18010022 “Освітні вимірювання” (галузь знань 1801 “Специфічні категорії”) Кіровоградського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка є логічним продовженням теоретичного навчання магістра і завершальним етапом його професійно-педагогічної підготовки. Вона проводиться у навчальних закладах II–IV рівнів акредитації в умовах, максимально наближених до реальної майбутньої професійної діяльності.

Мета практики – підготовка до цілісного виконання функцій фахівця з освітніх вимірювань, викладача дисциплін з освітніх вимірювань, формування у студентів-практикантів досвіду педагогічної та оцінної діяльності, до проведення системи навчально-виховної роботи зі студентами, виховання морально-етичних якостей викладача вищого навчального закладу, індивідуального творчого стилю педагогічної діяльності, потреби в самоосвіті.

Особливістю виробничої практики є те, що, крім педагогічної складової (магістранти занурюються у коло реальних проблем професійної праці викладача, вивчають зміст і обсяг його роботи, проводять заняття), практиканти повинні виконати ряд завдань освітньої складової програми практики, що стосуються моніторингу якості навчальних досягнень та рівня підготовки студентів (учнів) з фахових дисциплін, створення банку тестових завдань з навчальних курсів, їх калібрування.

Асистентська практика магістрантів організується деканатом фізико-математичного факультету спільно з кафедрою прикладної математики, статистики та економіки (ПМСЕ) на основі наказу по університету, де затверджуються бази практики, факультетський керівник практикою та методисти з фаху.

Керівництво практикою покладається на факультетського керівника та завідувача кафедрою ПМСЕ, які планують розподіл магістрів-практикантів між викладачами-методистами, а також контролюють процес проходження практики студентами.

Загальне керівництво асистентською практикою здійснює декан факультету.

Перед початком виробничої практики проводиться настановча конференція, на якій магістрантам повідомляють мету практики, пояснюють її завдання та зміст, а також порядок і термін проходження. По закінченні практики проводиться підсумкова конференція за результатами всіх видів робіт, виконаних магістрантами.

До обов’язків факультетського керівника входить координація методичного керівництва з боку фахових методистів, які здійснюють систематичний контроль за проходженням практики студентами. Якщо студенти проходять асистентську практику в інших вишах, то керівництво і контроль виконання завдань практики здійснюється фаховими методистами дистанційно за допомогою мережі Інтернет. Для консультацій використовуються

інтернет-сервіси skype, e-mail. По закінченні практики факультетський керівник за результатами обговорення практики на засіданні кафедри ПМСЕ готує письмовий звіт деканові фізико-математичного факультету, який заслуховується на вченій раді факультету.

Оскільки в магістратуру з освітніх вимірювань вступають студенти, які навчалися на педагогічних спеціальностях, різних за фахом: "Математика", "Фізика", "Технологічна освіта", "Географія", "Біологія", "Історія" та ін., то виникає питання, яким чином магістранти можуть проявити здобутий потенціал з фахової підготовки. Вирішення цієї проблеми ми бачимо у тісному співробітництві з відділом моніторингу якості освіти нашого вишу, з центром довишівської та післядипломної освіти, який організовує навчання старшокласників для підвищення якості їх підготовки з предметів природничо-математичного, філологічного та суспільно-гуманітарного циклу на вечірніх та очно-заочних курсах (зокрема, учні готуються до зовнішнього незалежного оцінювання з обов'язкових та обраних дисциплін), та з центром сучасних технологій оцінювання якості освіти Кіровоградського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти імені Василя Сухомлинського. Для моніторингу якості навчальних досягнень та рівня підготовки студентів (учнів, слухачів курсів) практиканти створюють систему завдань у тестовій формі, розкриваючи повною мірою не тільки знання, уміння й навички з фахових дисциплін за спеціальностями "Математика", "Фізика", "Технологічна освіта", "Географія", "Біологія", "Історія" тощо, а й з навчальних курсів "Вимірювання в освіті", "Класичні тестові моделі", "Конструювання тестів" та ін.

Основні завдання та організаційні питання виробничої практики висвітлюються під час настановчої конференції, на якій присутні як практиканти, так і всі керівники практикою.

Завдання практики. Магістранти під час практики повинні виконати такі завдання:

– протягом перших 2 днів практики скласти індивідуальний план роботи на весь період практики, ознайомитися з групою студентів (учнів, слухачів курсів), з якими вони будуть працювати, з документацією, що веде й оформлює викладач кафедри (методист з фаху КДПУ імені Володимира Винниченка або керівник виробничою практикою магістранта з іншого вишу);

– протягом практики вести щоденник психолого-педагогічних спостережень;

– розробити конспект лекції з дисципліни, передбаченої навчальним планом спеціальності "Освітні вимірювання", та конспекти 2–3 практичних (семінарських, лабораторних) занять, узгодити їх з фаховим методистом практики (методист затверджує конспекти і дає дозвіл на проведення заняття або його частини);

– провести 2–3 практичних (семінарських, лабораторних) заняття та зробити їх самоаналіз;

– відвідати 3–4 заняття студентів-практикантів, взяти участь у їх обговоренні;

– провести позакласне заняття, пов'язане з підготовкою студентів (учнів, слухачів курсів) до тестування;

– сконструювати тематичні завдання з дисциплін фаху у тестовій формі з закритими відповідями, провести тестування слухачів курсів або студентів (учнів), здійснити математико-статистичну обробку результатів тестування та їх аналіз;

– написати статистичну довідку за отриманими результатами проведеного тестування;

– написати звіт про проходження практики.

Всі заняття, проведені студентами, оцінюються з позицій:

– вміння самостійно підготуватися та провести заняття;

– досягнення мети заняття;

– вміння творчо підходити до організації та проведення занять, використання інноваційних технологій навчання;

– вміння володіти аудиторією;

– техніка мови;

– вміння зробити підсумок заняття.

Присутність керівника практики на кожному занятті, що проводить студент-практикант, є обов'язковою, як і подальший їх аналіз. Корисно, щоб заняття обговорювалися й аналізувалися за участі групи магістрів-практикантів, тому одним із завдань практики є відвідування практикантом заняття, що проводить інший практикант, та участь в його обговоренні. Аналіз занять, проведених практикантами, здійснюється за єдиною схемою, яка об'єднує загальнодидактичні, психологічні та методичні вимоги до його проведення. Дуже важливою в процесі аналізу є правильна оцінка студентом своєї роботи, вміння його самостійно визначити позитивне та побачити недоліки в реалізації розробленого заняття.

Тестування, проведене студентами-практикантами, оцінюється з урахуванням: організаційно-технологічного забезпечення, проведення тестування, структурування тестових завдань, якості математико-статистичної обробки результатів тестування, їх аналізу, якості написання статистичної довідки.

Звітна документація. Після закінчення асистентської практики, магістранти повинні здати на кафедру прикладної математики, статистики та економіки Кіровоградського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка таку документацію:

1. Індивідуальний план роботи студента-практиканта.

2. Щоденник психолого-педагогічних спостережень.

3. Текст розробленої тематичної лекції та розгорнуті плани-конспекти практичних (семінарських, лабораторних) занять, проведених у виші з підписом та оцінкою методиста з фаху.

4. Самоаналіз проведених занять.

5. Конспект позакласного заходу.

6. Сконструйовані завдання у тестовій формі, їх математико-статистичну обробку, аналіз та зроблені висновки.

7. Статистичну довідку, написану за результатами виконаного тестування.

8. Звіт про проходження практики.

9. Витяг із засідання кафедри (фахової циклової комісії) вишу II–IV рівня акредитації з аналізом результатів проходження науково-педагогічної

практики магістрантом та указанням оцінки у вигляді цифрового балу (у разі, коли магістрант проходив практику не в КДПУ ім. Володимира Винниченка).

Відгук про роботу магістранта складає фаховий методист, який перевіряє здану практикантом документацію та виставляє загальну оцінку з асистентської практики, враховуючи:

- 1) оцінку якості проведених занять;
- 2) оцінку організації і проведення тестування та аналізу його результатів;
- 3) оцінку проведеної позааудиторної навчально-виховної роботи зі студентами (учнями);
- 4) оцінку за оформлення документації;
- 5) оцінку за ставлення до практики.

Підсумки практики. Підведення підсумків на конференції з виробничої практики планується

проводити у вигляді “круглого столу” з елементами диспуту. Це, звичайно, вимагатиме великої майстерності як від викладача (факультетського керівника практикою), так і від студентів-практикантів, тому корисно використовувати певний досвід, який мають студенти з педагогічних практик бакалаврату. Попереднє ознайомлення з проблемами, з якими стикнулися магістранти під час практики, дасть змогу сформулювати питання до “круглого столу”, добрати літературу і під час підсумкової конференції спрямувати обговорення у потрібне русло.

Таке підведення підсумків практики викликає значний інтерес у магістрантів та стає ще однією формою їх професійної фахової підготовки.

Результати асистентської практики мають знайти відображення в дипломних магістерських роботах.